

ธรรมสภาพร

สำนักพิมพ์ในเครือสภาพรบุ๊คส์

พุทธปัญญา สร้างชีวิตมั่นคงยั่งยืน

ครั้งหนึ่ง เราไม่เคยคิดที่จักเรียนรู้ว่า ชีวิตคืออะไร
กาลมาถึงอีกขณะหนึ่ง เราเห็นแจ้งขึ้นได้ว่า อะไร คืออะไร
แต่กว่าจะถึงกาลขณะนั้น
เราต้องพบพานกับหลายสิ่งหลายอย่าง
ที่ทำให้เรา ‘ทุกข์อย่างสาหัส’
อะไร หรือสิ่งใด ช่วยเราไว้?
ไม่มีอะไรอื่น นอกจากธรรมชาติ กฎของธรรมชาติ
และหน้าที่ของธรรมชาติ
ความหลากหลายของชีวิตที่เราประสบทั้งหมดนั้น
คือความหลากหลายของธรรมชาติ
เพราะความหลากหลายคือธรรมะ
ธรรมะ คือความหลากหลาย
และดำรงอยู่แล้วอย่างนั้น ‘จิตา ว ธา ธาตุ’
มนุษย์จึงมีหน้าที่เรียนรู้
เพื่อเป็นอยู่โดยรู้ ตื่น และเบิกบาน

ลำดับที่ ๓๐

ทำบุญทำไม้ได้บาป

ผู้เขียน : พ. พุทธรังษี

ราคา : ๑๕๐ บาท

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN : 978-616-00-0716-5

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : เมษายน ๒๕๕๖

พิมพ์โฆษณาครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ไม่อนุญาตให้สแกนหนังสือ หรือคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดเพื่อสร้างฐานข้อมูล

อิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์และเจ้าของลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น

บรรณาธิการเล่ม : วสันต์ พร้อมมิตรญาติ

พิสูจน์อักษร : ชนง อำภารักษ์

ออกแบบปก : อนุรักษ์ บัวกิ่ง รูปเล่ม : อดิศักดิ์ กุพันธ์

พิมพ์ที่ : บริษัท ส.เอเซียเพรส (๑๙๘๙) จำกัด

เจ้าของ ผู้พิมพ์โฆษณา : บริษัทสตาพรบุ๊คส์ จำกัด

กรรมการผู้จัดการ/บรรณาธิการอำนวยการ : วรพันธ์ โลกิตสตาพร

รองกรรมการผู้จัดการ : สุภักษญา โลกิตสตาพร

บรรณาธิการบริหาร : ประวิทย์ สุวนิชย์

ผู้จัดการฝ่ายผลิต : ธัญญาภัทร ฟองไชย

ผู้จัดการฝ่ายขาย : กิ่งแก้ว ลิกชะไชย

ผู้จัดการฝ่ายสื่อสารองค์กรและกิจกรรมสัมพันธ์ : นฤเบศ สมฤทธิ

ผู้จัดการฝ่ายลิขสิทธิ์ต่างประเทศ : ลินธุ์ พรสว่างโรจน์

ที่ปรึกษาทางกฎหมาย : ธนกร กองเพ็ญ

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทสตาพรบุ๊คส์ จำกัด

๑๘ ซอยลาดปลาเค้า ๖๓ ถนนลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๒๒๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๖๔๐ ๓๘๕๕-๖, ๐ ๒๕๔๐ ๓๙๗๙-๘๐ โทรสาร ๐ ๒๕๔๐ ๓๙๗๐

กองบรรณาธิการ : stpbook@yahoo.com

ฝ่ายสำนักงาน : info@satapornbooks.com

www.satapornbooks.com

หากท่านผู้อ่านพบหนังสือไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาดหาย

การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์ สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนหนังสือเล่มใหม่ให้ท่าน

โปรดติดต่อและส่งหนังสือคืนพร้อมรายการละเอียดการชำรุด

ไปตามที่อยู่ด้านบน หรือ โทร. ๐ ๒๕๖๔๐ ๓๘๕๕-๖ ต่อ ๒๑, ๕๔

คำนำสำนักพิมพ์

**ทำบุญไปแล้ว ชีวิตก็ยังพบแต่เรื่องทุกข์ใจไม่สร้างชา อยาก
รู้ว่า 'บุญ' ที่ทำไปไม่ช่วยอะไรเลยหรือ?**

การทำบุญให้ได้านิสงส์เต็มร้อยและไม่ห้อยบาปมาด้วยนั้น
จำเป็นจะต้องศึกษา เพราะการทำบุญโดยใช้ศรัทธาเพียงอย่างเดียว
นั้นไม่พอ แต่ควรต้องมีปัญญาเข้ามาประกอบด้วย นั่นคือ รู้จักมี
วิจาร์ณญาณในการทำบุญ ถ้าไม่อยากทำบุญแล้วได้บาป หรือทำบุญ
มากแล้วได้บุญน้อย ต้องทำบุญแบบมีหลักการ

แล้วหลักการมาจากที่ไหน

ก็มาจากพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎก
นั่นเอง และคำสอนเกี่ยวกับการทำบุญจะปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้
เพื่อให้ชาวพุทธได้รับอานิสงส์ผลบุญเต็มบริบูรณ์กันทุกคน!

สำนักพิมพ์ธรรมสภาพร

คำนำ

แรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้เขียนเขียนหนังสือ **ทำบุญทำไม**
ได้บาป เกิดจากการที่ได้รับฟังคำบ่นจากเพื่อนคนหนึ่งที่ว่า

**“ทำไมหนอ...ทำบุญแล้วชีวิตจึงมีแต่ความทุกข์ มีแต่ปัญหา
ทำบุญไปก็ไม่เห็นจะได้บุญเลย”**

คำพูดนั้นเป็นคำปรารภด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจในชีวิตของเธอ ซึ่งเธอเป็นคนที่ชอบทำบุญให้ทานอยู่เสมอ แต่เธอกลับรู้สึกว่าการใช้ชีวิตของเธอไม่ได้มีอะไรดีขึ้นมาเลย มีแต่ปัญหาสารพัดเข้ามาให้ทุกข์ใจ กังวลใจอยู่เรื่อย ๆ

เวลานั้นผู้เขียนเองก็ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนาที่ตัวเองนับถืออยู่เลย จึงไม่มีปัญญาพอที่จะอธิบายหรือให้เหตุผลแก่เพื่อนคนนี้ได้ จึงได้แต่รับฟังด้วยความเห็นใจ

เช่นเดียวกับคนที่ผู้เขียนรู้จักคนหนึ่ง ที่มักจะมาปรับทุกข์ให้ฟังด้วยความเบื่อหน่ายว่า ชีวิตของเขามีแต่เรื่องยุ่งแยะให้กลัดกลุ้ม ทั้งที่ยืนยันว่ามักจะไปทำบุญที่วัดเป็นประจำทุกเดือน แต่เขาก็รู้สึกว่าการทำบุญไปก็ไม่ได้บุญ คือแทนที่ทำบุญแล้วจิตใจจะสงบร่มเย็น พบเจอแต่สิ่งที่ดีมีความสุข ทว่ากลับพบแต่เรื่องแยะๆ เป็นต้นว่า

- เดินอยู่ดี ๆ ก็ตกท่อ พอเดินต่อไปก็โดนล้วงกระเป๋า
- ไปทำงานตอนเช้าก็ก้าวขาพลาดตกบันไดรถเมล์จนขาแพลง
- เตี้ยวก็อกหักผิดหวัง เตี้ยวกั้ดั่งหักเพราะเดินชนกระจก

เตี้ยวกั้โดนโจรฉกมือถือไป

- อยู่ที่ทำงานก็ถูกเพื่อนร่วมงานนินทาว่าร้าย เจ้านายไม่ชอบชู้หน้า

- กลับบ้านมากั้โดนเมียด่าหาว่ามีกั้ก โดนทั้งด่าทั้งหยิก น่วมไปทั้งตัว ถูกเข้าใจผิดตลอด

“ใครมันจะช่วยข้าช่วยชากขนานนั้น”

อาจจะมีคนนึกสงสัย แต่บางคนก็โดนเรื่องไม่ตีตึด ๆ กันจริง ๆ แม้จะไม่ใช่เหตุการณ์เดียวกับที่ยกตัวอย่างมาก็ตาม คงจะเคยได้ยินข่าวที่บางบ้านถูกโจรจ้ดเข้าบ้านเกือบทุกเดือน เรียกว่าเป็นโจรขาประจำ จนข้าวของในบ้านไม่เหลือ ถึงขนาดที่ว่าเจ้าของบ้านต้องเขียนติดประกาศบอกโจรไปว่า

‘ไม่มีอะไรเหลือให้ (มึง) เอาไปแล้วว๊าย!’

ในช่วงหนึ่งผู้เขียนเองก็เคยเจอแต่เรื่องร้ายๆ ดาหน้าเข้าใส่ชีวิต ไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ แต่เกิดขึ้นบ่อยครั้งให้หงุดหงิดรำคาญใจ ไปจนถึงเจ็บป่วยด้วยโรคร้าย ทั้งกลุ่มใจเรื่องถูกโกงเงิน ทั้งถูกคนใกล้ตัวสมน้ำหน้า (ที่ถูกโกง)

ผู้เขียนจึงมักจะทำบุญ (ล้างชวย) อยู่บ่อยครั้ง พอเจอเรื่องไม่ดีปุ๊บก็ไปทำบุญปั๊บ แต่พออีกไม่กี่วันก็เจอเรื่องที่ไม่ดีไหมอีก จึงต้องไปทำบุญอีก ครั้นพอทำบุญได้ไม่นานก็มีเรื่องเข้ามาให้กลุ่มอีก จนตอนนั้นผู้เขียนถึงกับคิดไปเลยว่า

‘ทำบุญไป ไม่ได้ช่วยอะไรเลย...’

หากได้ยินใครที่บอกว่าทำบุญไปแล้วแต่เหมือนไม่ได้บุญ หรือทำบุญมากแต่เหมือนได้บุญนิดเดียว คือทำบุญไปแล้ว แทนที่จะมีสิ่งดีๆ เข้ามาในชีวิต กลับเจอแต่เรื่องแย่ๆ ก็เลยท้อใจจนไม่อยากจะทำดี (ทำบุญ) คนที่มีประสบการณ์ท้อแท้เช่นเดียวกับผู้เขียนนี้ ก็อาจจะรู้สึกว่าการทำบุญไปนั้นคงจะสูญเปล่า

แต่หลังจากที่ได้ศึกษาหาความรู้ในคำสอนของพุทธศาสนาแล้ว ผู้เขียนก็อยากจะเอาศีรษะตัวเองไปโขกเส้าสักสองสามที โทษฐานที่เป็นชาวพุทธ แต่ไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักการทำบุญ ที่ถูกต้องในศาสนาของตัวเองเอาเสียเลย ที่ผ่านมาผู้เขียนหลงคิด

หลงเชื่อ หลงเข้าใจผิดอยู่ตั้งหลายอย่างเป็นเวลานาน เป็นต้นว่า

- เมื่อเกิดปัญหาทุกซีกใจ เตือดร้อนขึ้นในชีวิต ก็ไปทำบุญแบบ สะเดาะเคราะห์แก้กรรม ทำพิธีต่าง ๆ
- ทำบุญต้องใช้เงินทองหรือวัตถุสิ่งของเท่านั้นจึงจะได้บุญ
- ทำบุญมากก็จะได้บุญมาก ทำบุญน้อยก็จะได้บุญน้อย ตาม ปริมาณข้าวของเงินทอง
- ตักบาตรทำบุญกับพระรูปไหนก็ได้บุญเท่ากันหมด
- ตักบาตรไม่จำเป็นต้องเป็นอาหารก็ได้ เอาเงินใส่บาตรแทน การใส่อาหารก็ได้ ได้บุญเหมือนกัน
- ทำทานกับสัตว์ หรือทำบุญให้ทานกับคน แบบไหนก็ได้บุญ เท่ากันหมด
- ฆ่าสัตว์นำเนื้อของมันมาทำบุญให้ทานย่อมได้บุญ ไม่บาป หรือ

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นนั้นคือการทำบุญไปตามความเชื่อความ ศรัทธาที่ปราศจากความรู้ความเข้าใจในศาสนาของตัวเอง หากแต่ เวลานี้ผู้เขียนได้รู้ได้เข้าใจแล้วว่า ‘การทำบุญ’ ที่มีอนิสงสัมมานั้น ต้องทำแบบมีหลักการ

หลักการมาจากไหน

ก็มาจากพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกนั่นเอง หากใครทำบุญตามหลักการที่อยู่ในคำสอนของพระพุทธเจ้าย่อมได้รับกุศลผลบุญเต็มบริบูรณ์ และถ้าใครได้ศึกษาพระธรรมคำสอนก็จะเห็นว่าการทำงานบุญหลายต่อหลายอย่างไม่ต้องใช้วัตถุเงินทองเลย แต่กลับได้บุญกุศลมากกว่าก็ยังมี

‘บุญ’ ในคำสอนของพุทธศาสนามีอยู่ล้อมรอบตัวเราตลอดเวลา การวัดปริมาณบุญไม่ได้วัดที่ข้าวของเงินทอง หากแต่วัดที่สภาพของการวาง ‘จิต’ เป็นสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องของการทำบุญให้ทานที่ผู้เขียนเข้าใจผิดไปมากนั้น เพิ่งได้รู้ว่ามืองค์ประกอบอยู่หลายอย่าง

นอกจากการวางสภาพ ‘จิต’ ก่อนให้ ขณะให้ และหลังให้ทานเป็นอย่างไรแล้ว ก็ยังต้องดูกันที่วัตถุสิ่งของเงินทองที่ได้มาว่าบริสุทธิ์หรือไม่ รวมไปถึงผู้ที่รับทาน หรือที่ทางศาสนาเรียกว่า ‘เนือนาบุญ’ เป็นอย่างไร ตามด้วยกิริยาอาการของการให้ต้องเป็นไปแบบสัตบุรุษ (คนดี) ล้วนแต่มีความสำคัญที่จะทำให้เกิดอานิสงส์ผลบุญทั้งสิ้น

ที่สำคัญ...การทำงานบุญกับพระภิกษุให้ได้รับอานิสงส์ผลบุญอย่างเต็มที่ ก็คือการทำงานบุญที่ถูกต้องตามพระธรรมวินัย เป็นสิ่งที่ชาวพุทธทั้งหลายควรที่จะรับทราบเอาไว้ เพราะเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าทรง

บัญญัติไว้

เมื่อเราทำถูกต้องตามพระธรรมวินัย และพระภิกษุก็ปฏิบัติถูกต้องตามพระธรรมวินัย ก็จะทำให้เราได้บุญมาก

การทำบุญจึงไม่เพียงแต่มีศรัทธาหรือเจตนาดีเท่านั้น แต่ต้องมีปัญญาเข้ามาประกอบด้วย หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นผู้ที่รู้จักมีวิจรรณญาณในการทำบุญเป็นนั่นเอง

อย่าคิดว่า 'วิจรรณญาณ' ไม่สำคัญ!

เคยมีตัวอย่างในครั้งพุทธกาล นั่นคือผู้ที่ทำบุญแบบมีวิจรรณญาณ หรือแบบมีปัญญาประกอบด้วยนั้น ส่งผลให้ไปเกิดบนสวรรค์ในชั้นที่สูงกว่าทำบุญด้วยศรัทธาเพียงอย่างเดียว (มีตัวอย่างให้เปรียบเทียบด้วย)

ส่วนบาปนั้นเล่า ผู้เขียนก็เคยเข้าใจผิดคิดว่าบาปจะเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำเกิดขึ้นเท่านั้น คือการทำผิดศีลในข้อต่างๆ เช่น ฆ่าสัตว์ ฆ่าคน ลักทรัพย์ มีชู้ พุดเท็จ ดื่มสุรารายเสพติด แต่แท้จริงแล้ว แม้ไม่ได้ลงมือกระทำทางกาย แค่คิด จิตก็เป็นอกุศลผลบาปแล้ว หรือแม้แต่ทางคำพูดที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บช้ำน้ำใจ พุดให้คนอื่นทะเลาะเบาะแว้งแตกแยก พุดคำหยาบคาย แข่งด่า อิจฉาริษยา พยาบาท ก็เป็นบาปทั้งสิ้น จิตใจก็สัมผัสสอบายภูมิได้แล้ว

ถ้าเป็นชาวพุทธที่ไม่อยากทำบุญแล้วได้บาปเป็นของแถม

หรือทำบุญไปแล้วได้รับผลบุญไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ได้แบบครึ่ง ๆ กลาง ๆ ก็รีบเปิดอ่านหนังสือเล่มนี้เป็นแนวทางสำหรับการทำบุญในครั้งต่อไป เพื่อจะได้อานิสงส์ที่ยิ่งใหญ่จากการทำบุญ

ด้วยความปรารถนาดี

พ. พุทธวงศ์

สารบัญ

บทที่ ๑

บุญคืออะไร ๑๕

บทที่ ๒

เลือกทำบุญด้วยความคิดแบบไหนดี ๒๑

บทที่ ๓

การทำบุญในพุทธศาสนา ๓๔

บทที่ ๔

ทำความเข้าใจกับ ‘บุญ’ ในพุทธศาสนา ๔๙

บทที่ ๕

ทำบุญให้ได้บุญ (มาก) ต้องหาเนื้อนาบุญที่ดี ๑๒๒

บทที่ ๖

ทำบุญไปแล้วทำไมชีวิตไม่ดีขึ้นเลย ๑๓๖

บทที่ ๗

ทำบุญไปเพื่ออะไร ๑๔๒

บทที่ ๘

ก่อนทำบุญต้องละบาปให้เสียก่อน ๑๕๙

บทที่ ๙

ทำบุญด้วยวิธีใดบ้าง ๑๗๕

บุญคืออะไร

เวลาที่ผู้เขียนไปทำบุญตักบาตร โดยเฉพาะถ้าเป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา จะเห็นว่าวัดวาอารามต่างๆ มีผู้คนหลังไหลไปทำบุญกันจำนวนมาก ข้าวปลาอาหารทั้งคาวหวานที่นำไปใส่บาตรมีมากมาย จนล้นบาตร ต้องนำไปใส่ภาชนะใหญ่ๆ จำนวนหลายใบ ซึ่งก็ยังคงเหลืออยู่ดี

ยิ่งถ้าวัดไหนจัดสถานที่เอาไว้สำหรับการเสี้ยงเซียมซี ตีระฆัง สะเดาะเคราะห์แก้กรรม ปล่อยนกปล่อยปลา ทำพิธีต่างๆ ที่สนองความต้องการของผู้คนที่อยากจะมีความสุขทางลัดด้วยการอ้อนวอน

ขอให้ร่ำรวย ประสบความสำเร็จ รับรองว่าวัดนั้นผู้คนล้นหลาม กลิ่น
ควันธูปลอยหนาที่บอบอวลไปทั้งบริเวณ ผู้คนที่ออกจากวัดก็จะ
อึมเิบสบายใจ คิดว่าได้บุญจากการเข้าวัดทำบุญแล้ว

‘บุญ’ จึงเป็นที่เข้าใจของคนทั่วไปว่าเมื่อทำแล้วรู้สึกอึมเิบสบายใจ
สบายใจ สุขใจ นั่นคือความหมายที่ทุกคนรู้จักกันดีอยู่แล้ว

คราวนี้มารู้จักบุญในแบบวิชาการทางพุทธศาสนากันบ้าง
บุญมาจากคำว่า ‘ปุญญะ’ เป็นภาษาบาลี หมายถึง เครื่องชำระจิตใจ
ให้สะอาดบริสุทธิ์ บุญเป็นเครื่องกำจัดสิ่งเศร้าหมอง

คำว่า ‘สิ่งเศร้าหมอง’ ก็คือกิเลสนั่นเอง (กิเลสได้แก่ ความรัก
ความโลภ ความโกรธ ความหลง)

การทำบุญในความหมายของทางศาสนาจึงเป็นไปเพื่อช่วย
ลด ละ เลิก ความโลภ ความเห็นแก่ตัว ความมีใจคับแคบ ความ
ตระหนี่ถี่เหนียว ความหวงแหนยึดติดลุ่มหลงในวัตถุสิ่งของ ทำให้
ใจเป็นอิสระจากสิ่งเศร้าหมอง (กิเลส)

บุญจึงได้แก่ การทำความดีทุกชนิด ทำแล้วสุขใจทั้งชาตินี้
และชาติต่อไป ทำแล้วจิตผ่องใสบริสุทธิ์ คำว่า ‘ผ่องใสบริสุทธิ์’ ก็
หมายถึงปราศจากกิเลสนั่นเอง

เมื่อรู้ความหมายที่แท้จริงของบุญอย่างถูกต้องแล้ว ก็ย่อม
ที่จะพิจารณาได้ทันทีว่า การทำบุญที่จะให้ได้บุญนั้น จะต้องเป็นการ

ทำบุญเพื่อลด-ละกิเลส เป็นการสละออกไป ให้ไปโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นลักษณะ 'ให้แล้วให้เลย'

แต่ที่ผ่านมา...เวลาที่ผู้เขียนไปทำบุญ มักจะทำบุญในลักษณะ 'ทวงบุญคุณ' คือไม่ได้เป็นไปในลักษณะให้แล้วให้เลย เรียกว่าทำบุญแบบไม่ละกิเลส แต่ (ต้น) เพิ่มกิเลสเข้ามาเพียบ ยกตัวอย่างเช่น

- ทำบุญตักบาตรเพื่อหวังจะให้ตัวเองมีความสุขสมหวังในชีวิต ขณะที่ตักบาตรไปใจก็คิดขงขึ้นในใจทันที เป็นต้นว่า “สาธุ... ขอให้ข้าพเจ้าถูกลอตเตอรี่รางวัลที่ ๑ ด้วยเทอญ”

- เวลาไปทำบุญด้วยการปล่อยนกปล่อยปลาหรือกบเขียด ก็ยกมือท่วมหัวกล่าวถ้อยคำขอพรยาวเหยียดจนกบเขียดตื่น หลุกหลิกใกล้จะหมดแรง พอปล่อยสัตว์ไปแล้วก็ยังขอพรต่อให้ตัวเองสมหวังในสิ่งที่อ้อนวอนขอ เป็นต้นว่า

- ขอให้หายเจ็บไข้ได้ป่วย ให้มีร่างกายแข็งแรง (อุตสาห์ ปล่อยปลาตั้งหลายตัวตามจำนวนอายุแล้วนะ)

- บางคนปล่อยกบปล่อยเขียด เพื่อขอให้ชีวิตการงานเจริญก้าวหน้าก้าวกระโดดไกลไปเหมือนกบเขียด

- บางคนปล่อยเต่า เพื่อขอให้ตัวเองอายุยืนยาวเหมือนเต่า

- บางคนปล่อยปลาไหล ก็ขอให้ชีวิตราบรื่นสิ้นไหลเหมือน

ปลาไหล ไม่มีอุปสรรคใด ๆ

— บางคนปล่อยนกเพื่อหวังว่าชีวิตจะได้มีอิสระเสรี ไม่มีสิ่งใดมาทำให้ขุ่นเคืองใจ พ้นจากปัญหาความทุกข์ต่าง ๆ

— บางคนปล่อยหอยขม เพื่อให้ความขมขื่นหมดไปจากชีวิต เรียกว่า ปล่อยทุกข์ความหมายของการปล่อยสัตว์ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ตัวเองสบายใจ ไม่ได้ปล่อยสัตว์เพราะมีจิตคิดสงสารเมตตาเลย คิดแต่เพียงว่าเป็นการปล่อยเพื่อการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์เท่านั้น

- เวลาหยอดเงินใส่ตู้บริจาคค่าน้ำค่าไฟที่วัด ก็ยกมือขอพรให้ชีวิตสว่างสดใสเหมือนแสงไฟ ขอให้ไร้อุปสรรค

- เวลาไปไหว้พระในโบสถ์ ก็จะหลับตานิ่งเหมือนคนที่กำลังทำสมาธิ แต่หารู้ไม่ว่าภายในใจนั้นเต็มไปด้วยถ้อยคำที่คิดไว้ในหัวว่าจะอ้อนวอนขอพระอะไรบ้าง เช่น ขอให้ร่ำให้รวย ให้ลูกหวยรางวัลใหญ่ ให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำอยู่

สรุปก็คือ ไม่ได้ไหว้พระเพราะจิตใจระสีกถึงคุณพระรัตนตรัย แต่ใจคิดถึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวล้วน ๆ

จากตัวอย่างที่ยกมาคือพฤติกรรมการทำบุญของผู้เขียน จึงสามารถกล่าวได้ว่าทำบุญครั้งใด จิตใจก็หวังสิ่งตอบแทนอยู่เสมอ ซึ่งก็ไม่ได้ต่างจากคนรอบข้างมากมายที่ต่างก็ทำบุญแล้วก็ยกมือ

อ้อนวอนขอให้ได้นั้นได้นี้ จนคนที่ไม่ได้นับถือพุทธศาสนาแอบ
ค่อนข้างอดให้ได้ยินว่า

“นี่หรือชาวพุทธ ช่างของจริง ๆ”

ถ้าได้ยินใครพูดแบบนี้ก็อย่าเพิ่งไปโกรธเขาเลย เพราะถ้า
ลองมาสังเกตดูตัวเองแล้วก็เห็นแบบที่เขาว่าจริง ๆ นั่นแหละ เพียง
แต่ขอติดตังคนที่ต่อว่านิดหนึ่งว่า ขอให้ตัดคำว่า ‘ชาวพุทธ’ ออกไป
เท่านั้น แล้วเปลี่ยนเป็นคำว่า ‘คนที่อยากจะเป็นชาวพุทธ’

เนื่องจากว่า ‘คนที่อยากจะเป็น’ แสดงว่ายังไม่ได้เป็น หาก
เป็นชาวพุทธที่แท้จริงแล้วย่อมไม่นิยมการอ้อนวอนขอ เพราะการ
อ้อนวอนขอให้ได้นั้นได้นี้ ให้เป็นนั่นเป็นนี่ ไม่ใช่คำสอนของ
พระพุทธเจ้า ถ้าจะมีก็มีเพียงคำอธิษฐานที่จะต้องใช้ผลบุญที่เกิดจาก
การกระทำของตัวเองมาเป็นฐาน (พลวปัจจัย) ไม่ใช่ไปขอเอาจากสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ที่ไหน

ลัทธิการอ้อนวอนขอจึงไม่ใช่คำสอนของพุทธศาสนา แต่เป็น
ของศาสนาอื่นที่เรามักจะนำมาปะปนกับพุทธศาสนา จนทำให้คน
เข้าใจผิดในหลักธรรมคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์
สอนให้พึ่งพาตัวเอง (อิตตาหิ อิตตาโน นาโถ)

ดังนั้น การที่ผู้เขียนทำบุญทุกครั้งด้วยใจที่หวังอยากจะได้
(ให้ตัวเองสมหวัง) โดยไม่ได้ทำบุญเพื่อคิดจะสละ (กิเลส) ออก การ

ทำบุญทำไมได้บาป

ทำบุญเช่นนี้ ก็ลองพิจารณาดูว่าจะได้บุญหรือไม่

“ได้ดี! ทำบุญก็ต้องได้บุญ แต่...อานิสงส์ผลบุญมีน้อย”

นั่นคือคำตอบจากท่านผู้รู้ทางธรรมบอกกับผู้เขียนเอาไว้

เลือกทำบุญ ด้วยความคิดแบบไหนดี

เวลาที่เห็นคนกำลังจะใส่บาตรพระภิกษุ จะสังเกตเห็นว่า ส่วนใหญ่จะนิยมยกถาดอาหารขึ้นเหนือศีรษะแล้วก็กล่าวถ้อยคำอะไรบางอย่าง ซึ่งบางคนก็อาจจะกล่าวอยู่ในใจ บางคนก็เปล่งวาจาออกมาให้ได้ยิน และที่ผู้เขียนเคยได้ยินมาก็ไม่พ้นขอให้ตนประสบความสำเร็จ สุขความเจริญ ความสมหวังอะไรต่างๆ ก็ว่ากันไป แล้วแต่ว่าใครกำลังอยากจะได้อะไรอยู่

ถึงแม้จะตักบาตรแล้วอุทิศส่วนบุญกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไป หรือให้เทวดา เจ้ากรรมนายเวร และสรรพสัตว์ทั้งหลาย แต่ก็มักจะ

ทำบุญทำไมได้บาป

มีรายการขอสิ่งตอบแทนด้วยเสมอ เป็นการขอในสิ่งที่กำลังมุ่งหวัง
ที่อยากจะได้ อยากจะมีนั่นเอง

ทำให้บางครั้งต้องเห็นภาพที่พระภิกษุยื่นรอกให้ญาติโยม
กล่าวถ้อยคำขอจนหน้าใจเสียก่อนแล้วจึงค่อยเปิดฝาบาตรให้ใส่
บาตร (เสียที) พระภิกษุท่านคงจะชินแล้วจึงสามารถที่จะยื่นรอกเป็น
เวลาที่นานเกินควรได้

ที่สำคัญคือ หลังจากใส่บาตรเสร็จแล้วก็ต้องรับพร จน
กลายเป็นประเพณีไปเสียแล้ว ถ้าพระภิกษุรูปใดไม่ยอมให้พร ก็
จะถูกคุณโยมต่อว่าได้ว่า “ทำไมถึงไม่ยอมให้พร” ทำให้พระภิกษุบาง
รูปต้องสนองศรัทธาคุณโยมด้วยการให้พรชุดใหญ่ จนต้องนั่งยอง ๆ
พนมมือรับพรจนขาเป็นเหน็บ

ในความเป็นจริงแล้ว พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้พระภิกษุ
ได้ออนุโมทนาในที่ฉันอาหารได้ โดยเกิดจากครั้งพุทธกาลที่พระภิกษุ
ทั้งหลายฉันภัตตาหารเสร็จแล้วไม่ได้อนุโมทนาในโรงฉัน ทำให้
พวกญาติโยมเฟื่องโทษติเตียน จึงเป็นเหตุให้พระพุทธเจ้าตรัสรับสั่ง
ให้พระภิกษุอนุโมทนาในโรงฉันได้ ครั้นในครั้งต่อมาเมื่อพระภิกษุ
ฉันภัตตาหารเสร็จ ก็จะอนุโมทนาทุกครั้ง

**การอนุโมทนา คือ การปรารถนาถึงอานิสงส์ของการทำบุญ
ให้ท่านนั่นเอง ถือเป็น การแสดงธรรมอย่างหนึ่ง**

แต่สำหรับการอนุโมทนาตอนพระภิกษุออกบิณฑบาตนั้น พระพุทธเจ้าไม่ได้อนุญาตหรือห้ามเอาไว้ ดังนั้น เวลาที่เราใส่บาตรเสร็จแล้ว ถึงแม้พระภิกษุจะให้พรหรือไม่ให้พรก็ตาม จึงไม่มีผลต่อการที่จะได้รับผลบุญ เพราะอานิสงส์จากการทำบุญไม่ได้อยู่ที่การให้พรของพระภิกษุ แต่อยู่ที่เจตนาในการทำบุญของผู้ที่ทำบุญทั้ง ๓ กาลคือ ก่อนให้ ขณะให้ หลังให้ และองค์ประกอบอื่นๆ (จะอธิบายในเรื่องของบุญกิริยา ๑๐)

และที่ชาวพุทธพึงทราบเอาไว้คือ การที่นั่งยองๆ พนมมือรับพรนั้น แม้จะดูเป็นสิ่งที่สมควรเหมาะสมในสังคมไทย แต่ถ้าได้ศึกษาจากพระไตรปิฎกแล้วจะเห็นว่าเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติสิกขาบทไว้ว่า

‘ภิกษุควรใส่ใจว่า เรายืนอยู่ จะไม่แสดงธรรมแก่คนไม่เป็นไขผู้นั่งอยู่’ (วิ.มหาวิ.๒/๙๔๐)

‘ภิกษุใดอาศัยความไม่เอื้อเพื่อ ยืนแสดงธรรมแก่คนไม่เป็นไขผู้นั่งอยู่ ต้องอาบัติทุกกฏ’ (วิ.มหาวิ.๒/๙๔๑)

‘ภิกษุหนึ่งจะแสดงธรรมแก่คนผู้นั่งอยู่หรือนั่งอยู่ก็ควร (ไม่เป็นอาบัติ) ภิกษุยืนจะแสดงธรรมแก่ผู้นั่งอยู่เหมือนกันก็ได้ (ไม่ต้องอาบัติ)’ (วิ.มหาวิ.อฎ.๒/๙๖๓)

ดังนั้น ถ้าต้องการให้พระภิกษุท่านอนุโมทนา เมื่อใส่บาตร

เสร็จแล้วก็นิมนต์ท่านให้อนุโมทนา เมื่อพระภิกษุท่านอนุโมทนา เราก็ยื่นประนมมือด้วยความเคารพเพื่อรับฟัง หรือจะหาเก้าอี้ให้พระภิกษุท่านนั่ง แล้วเราจะนั่งหรือยืนพนมมือฟัง ก็จะทำให้พระภิกษุท่านไม่ต้องอาบัติทุกกฎ และได้ชื่อว่าเคารพพระธรรมตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

การที่เราคุ้นเคยกับการรับพร ก็เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้บุญนั่นเอง เพราะเมื่อทำบุญตกบาตรไปแล้วก็อดที่จะขอไม่ได้ ซึ่งการขอนี้ก็ไม่ได้มีให้เห็นเฉพาะการใส่บาตรพระภิกษุเท่านั้น ยังรวมไปถึงเวลาที่จะหย่อนเงินใส่ตู้บริจาคที่วัด หรือการใส่ซองทำบุญ เอาเงินใส่ไม้ปั้งแล้วก็นำไปเสียบเพื่อทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า หรือทำสังฆทาน ก็จะเห็นคนรอบข้างยกมือพนมพร้อมกล่าวถ้อยคำขอโน่นขอนี่เสียก่อน ผู้เขียนเคยยกมือกล่าวถ้อยคำขอเสียยาวเหยียดจนเพื่อนที่ไปด้วยต้องสะกิดเตือนเป็นทำนองว่า ‘ขอมากไปหรือเปล่า’ กว่าที่จะเอาเงินทำบุญได้ก็ต้องขอให้คุ้มกับที่ (ลงทุน) ทำบุญไปเสียก่อนว่านั่นเถอะ

บางคนบอกว่าถ้าทำบุญแล้วไม่ขอ ก็กลัวว่าจะไม่ได้บุญ จึงต้องบอกกล่าวความต้องการออกไป ประมาณว่าขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้รับรู้ ทำนองนั้น

เมื่อก่อนนี้ผู้เขียนจึงเป็นคนหนึ่งที่เวลาทำบุญแล้วจะต้อง

ยกมือพนมขอในสิ่งที่ตนมุ่งหวังอยากจะได้ บางครั้งทำบุญไปเพียง ยี่สิบบาท ผู้เขียนยังขอต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ตัวเองถูกลอตเตอรี่หลัก ล้าน คิดดูว่าโลภขนาดไหน ถ้าเป็นแม่ค้า ก็เรียกว่าค้ากำไรเกินควร แม้กระทั่งทำบุญก็ไม่ยกเว้นที่จะได้ (คือไม่ยอมเสียฟรีๆ)

การทำบุญแบบที่ผู้เขียนเคยกระทำไปนั้น จึงกล่าวได้ว่าเป็นการทำบุญเพื่อกิเลสโดยแท้ คือยังทำบุญก็เหมือนยิ่งเพิ่มกิเลส เพิ่มความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้มากขึ้นนั่นเอง

การทำบุญเช่นนี้ แล้วหวังว่าจะได้บุญ จะได้บุญอย่างไร

ความจริงแล้ว ทำบุญก็ต้องได้บุญอยู่แล้ว แต่แทนที่จะได้ บุญมาก ก็กลายเป็นว่าการทำบุญที่หวังผลตอบแทนเช่นนี้มีอานิสงส์ น้อยมาก เพราะเป็นการทำบุญที่เต็มไปด้วยกิเลส อยากได้สิ่ง ตอบแทนนั่นเอง

การทำบุญด้วยความโลภ เช่น ทำบุญยี่สิบบาทแต่ขอให้ถูก หวยรวยเป็นล้าน หรือทำบุญด้วยโทสะ เช่น ขอให้ตนเอาชนะ คู่แข่งขั้นได้ ขอให้เหนือคู่แข่งขั้น เป็นต้น การทำด้วยจิตที่โลภ หรือ จิตที่มีความอิจฉาริษยา เช่นนี้ย่อมเป็นการทำบุญที่ได้บุญเพียง น้อยนิด

ส่วนการทำบุญแล้วขอในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลอง- ธรรม คือผิดศีลผิดธรรม ผิดกฎหมาย แทนที่จะได้บุญ ก็จะกลายเป็น

เป็นได้บาปมาแทนทันที เช่น

- ขอให้การยิงนก ตกปลา หรือล่าสัตว์ ประสบความสำเร็จ ได้ปลาได้สัตว์ที่ล่ามามาก ๆ
- ขออย่าให้มีใครจับได้ว่าตนเองคอร์รัปชัน ยักยอก หรือทุจริตในหน้าที่การงาน
- ขอให้การปล้นร้านทอง หรือการส่งยาเสพติดติดสื่อใหญ่ เป็นไปอย่างราบรื่นด้วยดี อย่าให้ถูกตำรวจจับได้
- ขอให้แฟนหรือคู่ของตน อย่าได้สงสัย อย่าจับได้ในพฤติกรรมของตนที่มีชู้
- ขอให้มีคนหลงเชื่อในคำพูดของตนเองที่สร้างเรื่องโกหก หลอกลวงขึ้นมา
- ขอให้การถ่ายภาพโป๊ขึ้นปกนิตยสารของตนมีชื่อเสียง เป็นทอล์กออฟเดอะทาวน์ เพื่อจะได้มีงานอื่นเข้ามา
- ขอให้ภาพยนตร์ ละคร หรือหนังสือนิยายแนวตลกเรตเอ็กซ์-เรตอาร์ กระตุ้นกาม มีคนติดตามมาก ๆ ขายดีบขายดี
- ขอให้ช่องโสเภณี หรือบ่อนการพนัน หรือกิจการขายเหล้า บาร์เบียร์ ประสบความสำเร็จ มีลูกค้ามาใช้บริการมาก ๆ

แต่ถ้ากิเลสนั้นไม่ผิดศีลผิดธรรม เป็นกิเลสในทางดี ก็ยอมได้ कुछ แต่การขอที่ยังมีกิเลสอยู่เช่นนั้น ในทางพุทธศาสนาก็ถือเป็นการทำบุญที่ยึดมั่นในตัวตน เช่น ทำบุญแล้วขอให้มีความสุข ขอให้ได้ไปเกิดบนสวรรค์ เป็นต้น ถือเป็นการทำบุญที่มีอุปาทาน คือ ความยึดมั่นถือมั่นอยู่ ไม่ได้ทำบุญเพื่อละกิเลส (แม้จะเป็นกิเลสในทางที่ดี)

ดังนั้น การทำบุญจึงสามารถเลือกได้ว่าจะเลือกทำบุญแบบใด มีให้เลือก ๒ แบบด้วยกันคือ แบบมีอุปาทานยึดมั่น กับแบบไม่มีอุปาทานยึดมั่น (ทำบุญแบบปล่อยวาง)

เลือกที่จะทำบุญให้ทาน แบบมีอุปาทานยึดมั่น

การทำบุญแบบมีอุปาทานยึดมั่น จะมีทั้งแบบหวังผลตอบแทน และไม่หวังผลตอบแทน คือ

๑. ทำบุญแบบหวังผลตอบแทน ก็คือการทำบุญไปแล้วก็หลงใหลพอใจด้วยตัณหา หวังให้เกิดสิ่งดี ๆ ขึ้นในชีวิต หวังที่จะไปเกิดในสุคติภูมิ หวังความสุขสบายทั้งในชาตินี้ แล้วก็ยังหวังผล

ในชาติหน้าอีกด้วย คือหวังให้ไปเกิดบนสวรรค์ หรือขอให้ได้มาเกิดเป็นคนอีกในชาติต่อไป

การที่ยังหวังในสุคติ หวังความสุขสบาย ก็จะทำให้ชีวิตยังคงวนเวียนอยู่ในสังสารวัฏ มีการเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพภูมิต่างๆ ตลอดเวลา เพราะกิเลสคือหัวเชื้อในการนำไปเกิดใหม่ในภพภูมิต่างๆ แม้ว่าบุญจะนำไปเกิดยังสวรรค์ได้ แต่เมื่อหมดบุญแล้วก็ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดต่ออีก ซึ่งอาจจะไปตกนรกต่อจากนั้นก็ได้อีก หรืออาจจะได้เกิดมาเป็นคนอีก มาสร้างกรรมดีกรรมชั่วอีก แล้วก็ต้องไปเกิดใหม่ตามผลกรรมดีกรรมชั่วอีก เป็นการเวียนเกิดเวียนตายอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด

๒. ทำบุญแบบไม่หวังผลตอบแทน แต่มีความปลื้มปิติในบุญ กล่าวคือ แม้จะทำบุญโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ทำด้วยจิตใจที่คิดว่าเป็นสิ่งดี หรือทำด้วยจิตที่คิดจะสละออก หรือทำด้วยจิตเมตตา แต่ถ้าทำด้วยใจที่ปลาบปลื้มยินดี เช่น บางคนทำบุญตักบาตร หรือบริจาคให้ทานอะไรแก่ใครไป ก็ไม่ได้หวังที่จะขออะไรเลย เป็นการให้ด้วยใจที่อัมเอบสบายใจที่ได้ทำบุญให้ทาน ดังนั้น การที่จิตใจรู้สึกอัมเอบปลื้มปิติ มีความสุขที่ได้ให้ไป ก็ถือว่ายังเป็นผู้ที่ยินดีในบุญนั้น

การที่ใจยังยินดีติดอยู่ในบ่วงแห่งความสุข ย่อมได้ชื่อว่าเป็นการทำบุญที่ยังไม่พ้นไปจากโลกแห่งการเวียนว่ายตายเกิด ทำให้ไปเกิดในภพภูมิที่ดีในชาติต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม การทำบุญแบบไม่หวังผลตอบแทนเช่นนี้ ย่อมมีอานิสงส์ผลบุญมากกว่าการทำบุญแบบหวังผลตอบแทน ถ้าได้เกิดบนสวรรค์ ก็จะได้อยู่บนสวรรค์ในชั้นที่สูงกว่าการทำบุญแบบที่ ๑

ดังนั้น หากใครยังอยากเกิดแล้วเกิดอีก โดยไม่สนใจว่า

- บางชาติอาจจะต้องไปตกนรก
- บางชาติอาจจะต้องไปเป็นเปรตหรืออสุรกาย
- บางชาติอาจจะต้องเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานประเภทต่าง ๆ

ถ้ายังมั่นใจว่าอยากจะเกิดแล้วเกิดอีกวนเวียนอยู่ใน ๓๑ ภพภูมิไปเรื่อย ๆ ถ้าใครที่มีความคิดเช่นนี้ เวลาที่ทำบุญหรือให้ทาน แต่ละครั้งก็ให้ด้วยจิตที่ปลาบปลื้มยินดีในผลบุญ มีความอึดเอิบใจ หรือให้โดยหวังผลจากการทำบุญได้เลย เช่น ขอให้มีความสุขความเจริญ ขอให้ชาติหน้าได้ไปเกิดเป็นเทวดาหรือนางฟ้าบนสวรรค์ เป็นต้น

สรุปก็คือ ถ้ายังอยากเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในสังสารวัฏ เวลาทำบุญแต่ละครั้งก็ทำบุญด้วยการมีอุปาทานยึดมั่นในบุญเอาไว้ ถ้า

จะเรียกแบบภาษาของท่านพุทธทาสก็คือ ยังยึดมั่นในตัวกู ของกู
นั่นเอง

เลือกที่จะทำบุญให้ทาน แบบไม่มีอุปาทานยึดมั่น

คนที่จะสามารถทำบุญแบบไม่มีอุปาทานยึดมั่นได้ง่ายกว่า
คนอื่น ๆ คือ ผู้ที่ทำบุญขั้นสูงสุดบ่อย ๆ นั่นคือ การปฏิบัติภาวนา
หรือวิปัสสนากรรมฐาน จะสามารถวางจิตในการทำบุญด้วยการละ
กิเลสแบบปล่อยวางไม่ยึดติด

ในเวลาที่ทำบุญต่อกัน ใครที่ทำบุญด้วยการละกิเลสไม่มี
อุปาทานยึดมั่นเลย ก็จะทำให้ทานด้วยจิตแบบเดียวกับจิตของพระอรหันต์
กล่าวคือ แทนที่ทำบุญหรือให้ทานด้วยจิตที่ปลาบปล้ำยินดีในบุญ ก็
เปลี่ยนจากจิตที่อึดเอิบเป็นการทำบุญด้วยจิตที่ว่างสงบ จิตเป็น
อุเบกขา หรือทำแบบเจริญสติ

การทำบุญให้ทานแบบไม่มีอุปาทานยึดมั่นทำ อย่างไร

วิธีการคือ ทำด้วยการเจริญสติ เช่น ในเวลาที่จะทำบุญ ตักบาตร จิตก็มีสติรับรู้ในอาการเคลื่อนไหวของมือที่กำลังจะหยิบอาหาร รับรู้ในขณะที่มือกำลังเคลื่อนเอาอาหารใส่ในบาตร รับรู้เมื่อใส่บาตรเสร็จแล้ว มีสติรับรู้เมื่อยกมือไหว้พระภิกษุ รับรู้ในขณะที่พระภิกษุท่านให้พร เป็นต้น และถ้าขณะนั้นใจเกิดปิติยินดีหรือปลาบปลื้มขึ้นมา ก็แค่รับรู้แล้วก็ปล่อยวางอารมณ์นั้นไป แล้วก็เอาใจไปมีสติรับรู้อยู่กับการเคลื่อนไหวทางร่างกายแทน

ถ้าใครที่ทำบุญให้ทานแต่ละครั้งด้วยการเจริญสติเช่นนี้ เปรียบเสมือนได้ทำบุญครบทั้งทาน ศีล สมาธิ และปัญญา ทำแบบไม่มีอุปาทานความยึดมั่นถือมั่น ไม่มีตัวกู ของกู คือจิตอยู่กับกิริยาอาการที่ทำบุญ

การทำบุญด้วยการละกิเลส ปล่อยวางจิต ถ้าทำได้บ่อย ๆ ก็ จะสะสมเป็นมหากุศล เป็นฐานของจิตให้เข้าสู่การปฏิบัติภาวนาได้ ตียิ่งขึ้น อันจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้จิตหลุดพ้นออกจากวิภวสังสาร ได้ในที่สุด ไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป (เมื่อปฏิบัติจนจิต สัมผัสสอรหัตต์) และผลแห่งการทำบุญเช่นนี้จะมีอานิสงส์สูง เป็นผู้ที่

มีจิตใจสงบสุข จิตจะรู้สึกเบิกบานผ่อนคลาย

ใครปรารถนาจะทำบุญแบบใดก็ได้เลือกได้ตามความพอใจ และต่อไปนี้จะขอนำข้อคิดเตือนใจเรื่องของการทำบุญในทัศนะของท่านพุทธทาสมาให้พิจารณาดังนี้

ท่านพุทธทาสได้กล่าวเปรียบเทียบการทำบุญของบุคคลเอาไว้ ๓ แบบ ดังนี้

๑. บุคคลทำบุญเหมือนเอาน้ำโคลนมาอาบ คือ คนที่ทำบุญด้วยการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เบียดเบียนสัตว์ ฆ่าวัว ควาย เป็ด ไก่ เอาเนื้อมันมาจัดงานบุญเลี้ยงกัน รวมทั้งมีการเลี้ยงสุรายาเมาด้วย จนบางครั้งเกิดการทะเลาะวิวาททำร้ายกัน

การทำบุญเช่นนี้เหมือนเอาน้ำโคลนมาอาบชำระตัว จะสะอาดได้อย่างไร?

๒. บุคคลทำบุญเหมือนเอาน้ำเจ็ดด้วยแป้งหอมมาอาบ คือ คนที่ทำบุญด้วยอุपाทาน ยึดมั่นถือมั่นในบุญเป็นอย่างมาก เมาสวรรค์ เมาวิมาน เป็นการทำบุญด้วยกิเลสหรือความยึดติดอย่างรุนแรง ทำแล้วหวังผลอย่างนั้นอย่างนี้ เหมือนเอาน้ำที่เป็นเครื่องหอมมาอาบชำระกาย จะสะอาดได้อย่างไร?

๓. บุคคลทำบุญเหมือนเอน้ำสะอาดมาอาบ คือ คน
ที่ทำบุญด้วยใจสงบร่มเย็น ไม่ได้ยึดมั่นถือมั่นสิ่งนั้นว่าเป็นตัวเราของ
เราเหมือนคนเอน้ำสะอาดมาอาบ ย่อมสะอาดกว่าบุคคล ๒ ประเภท
แรก

จากความหมายของบุญที่กล่าวมา คงจะพอทำให้หลายคน
พิจารณาได้ว่าที่ผ่านมามีการทำบุญนั้นมีลักษณะอย่างไร เป็นการ
ทำบุญเพื่อละ-ลดกิเลส หรือว่าเป็นไปในลักษณะทวงบุญคุณ เพิ่ม
กิเลสเหมือนผู้เขียน หากใครที่เป็นเหมือนผู้เขียน ย่อมจัดเข้า
ประเภททำบุญไปก็ได้บุญแค่นั้นทีเดียว แล้วจะไปหวังผลให้ชีวิตประสบ
ความสำเร็จ มีความสุขได้อย่างไร ในเมื่อจิตใจมีความโลภ ทำบุญ
เพื่อหวังอยากจะได้สิ่งตอบแทน